

VASÁRNAP

EGYHAZTÁRSADALMI KÉPES CSALADI LAP.

Szerkesztőség és kiadóhivatal

hová a lapba szánt kéziratok
 — reklamációk és —
 előfizetési pénzek küldendőek
 — Maros-Vásárhely, —
 Szentgyörgy-utca 9. szám.
 — ref. lelkészi lakás. —

Kiadja: Az Erdélyi Ref. Egyházkerület „Egyházi Értekezlete“.

FELELŐS SZERKESZTŐ
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
 ref. lelkész Maros-Vásárhely.

Megjelenik minden vasárnap.
 ELŐFIZETÉSI ÁR:
 Egy évre 5 K — fill. Negyed évre 1 K 25 f.
 Fél évre 2 K 50 fill. Egy szám ára 6 fill.

TÁRSSZERKESZTŐK
PAAL GUSZTAV,
 ref. koll. tanár Maros-Vásárhely.
S. SZABÓ JÓZSEF,
 ref. koll. vallástanár Debrecen.

Kálvin János.

Életrajz, születésének 400 éves évfordulója alkalmára.
 Koch Ferentől.
 (Folytatás.)

Kálvin élete munkássága Genfbe hazamenetelig.

Kálvin újra Genfben, mert visszahívták a genfiéket. Kálvin most is a régi volt: törhetetlen, erős férfi csak Istennek élt Genfben. Törhetetlen? A 32 éves ember testében már rég jelentkeztek bajok, nem is lett volna az képes a munkára, ha vasakarát, jobban mondva, ha Isten ereje és Isten lelke az ő gyengeségében nem lett volna erős. Kálvin gyakran bevallja magáról, hogy félnék, gyáva természetű volt, de senki se vádolhatja ezzel, ha életét vizsgálja, ha látja, hogy soha nem kimélte magát és harcolt az Urért. Ez az ember Krisztusért oly önmegtagadó volt, hogy éveken keresztül, 24 óránként csak egyszer evett, legfeljebb az orvos kívánságára hébe-hóba kétszer és csak 4 órát aludt. Mindig pihenés nélkül dolgozott, ernyedetlenül fáradozott a szeretetbee Genfben való 23 évi két ízbeni munkálkodásában. Egy nap 9 levelet irt Lengyelországba. Hetenként 3-szor prédikált. Minden második vasárnap 2-szer

prédikált. Semmit oly felségesen nem tudott prédikálni, mint a kereszt igéjét, (A kálvinista tudomány kereszt tudománya. Nem pénzért lehet bünbocsánatot nyerni, nem is jó cselekedetekkel, hanem egyedül Jézus kereszt halála által.)

Minden hallgatója tudta a kereszt tudományát, mely szívét kormányozta buba, örömben, harcban, győzelemben. E Krisztus vitéze mindent, de mindent csak Mesteréért tett. Isten ellenségei nem értették és nyíltan elleneharcoltak, s ez az ember, aki természete szerint hirtelen haragu volt, Krisztus ereit úgy felöltöztette, hogy soha senkit meg nem sértett. Szigoru volt, nem engedett sehogy Isten parancsából, de ha Isten kívánta akkor a legengedékenyebb volt. A vértanui halálig szigoru, de ha egy gyermek csak egy szóval kért tőle valamit, vagy irásban, akkor utolsó falatját is odaadta: inkább ő nélkülözött, minthogy más nélkülözzön. Melánihton a harcban fáradva azt mondta: „Oh csak e szíven hálnék meg. Ez a Kálvin volt Isten választott eszköze, hogy évszázadokon építse általa Isten az Országát nem csak a református egyházban, hanem azonkívül is mindenütt, hol Jézusban hívő embe-

rek vannak. Mivel Kálvin Krisztus harcosa, Kálvintól sokat tanultak mindig s tanulnak ma is akik Krisztuséi akarnak lenni. Kálvin nem valamely földi egyházi cél szolgálatában állott, hanem Krisztus szolgálatában.

Kálvin tehát újra Genfben. És most hozzá fog a testileg gyenge ember nem csak az egyház, hanem a városnak erős kézzel való vezetéséhez. 1541-ben kész legnagyobb alkotása az „egyház rendjé”-vel, mely nem csak az egyház dolgaival foglalkozik Kálvin valami egész mást írt, mint csak egyházi rendet! Ő azt akarta, hogy a város mint olyan az egyháznak adott renddel befolyásoltassék, vezettessék. Kálvin akart — az ő testamentomban beleélve magát — nem csak mint ma az európai államok külsőleg keresztyének, hanem egy valóságos Isten kormányzata alatti államot, várost, ahol Isten az Ur, a kormányzó Isten uralmát, kormányozását

Bár nem egyezünk abban, hogy Krisztus egyháza politikailag, államilag és törvényekkel rendeztessék. Mégis elismerjük, hogy Kálvin ezzel is Istennek akart szolgálni, azt akarta, hogy az egész város Istennek szolgáljon. Ez a véleménye Kálvinnak az ő erős hitéből és abból következett, hogy ő mindenben Istennek akart szolgálni. De az nem volt helyes, hogy a tudomány tisztasága, a lelkiismeret szabadsága, a gyülekezet élete felett állam hatalom örködött. Ebből származott a szomorú eljárás Servet Mihály spanyol orvossal, tehetséges eredetileg protestáns gondolkozású spanyollal. Ez azon tév útra jutott, hogy tagadta az egyetemes keresztyén egyház ismert hitcikkét: például Jézus Krisztus örök fiúságát és a szentháromságot háromfejű pokol-kutyának nevezte és sok évig mind a protestáns, mind a katolikus egyháztól elszakadt. Jött 1553-ban Genfben azon reménységben, hogy Kálvin ellenségei között pártot szerez magának. Genf azonban más pályát adott neki. Az állami hatalomba működő földi Isten uralom, mely a lelkiismeret és hit kérdései felett ítélkezett: Servétet elítélte. A keresztyén állam elítélte az eretneket tüzhálálra, hiába akarta

megakadályozni ezt Kálvin. Nem sikerült 1553. október 26-án nyilvánosan megégettek.

Évszázadok múlva emlékjelt állítottak Genfben Servetnek, mely jelöli, hogy földi hatalom a hitetlenség ellen törvényekkel ne küzdjön, hagyja a hitet tisztán Isten és ember közötti viszonynak. Servet megégetése a legsötétebb lap Kálvin történetében, azonban az akkori egész világon uralkodó szokás — mert ez volt a szokás — terhére számítható. A róm. kath. egyház így tett sok-sok ezerrel akkor, még rosszabbul! Kálvin Isten uralma fogalmának terhére is számítható. Az ó-szövetségben például Achan tolvajságának Isten ítélete. Kálvin Isten ítélete rettenetes végrehajtását látta. Azt hitte végre kell hajtania Isten ítéletét. Tévedett. Servet emléke pedig jel Krisztus egyházának, hogy nem uralkodni, hanem türelmesen várni kell Istenre: a törvény és ítélet Isten kezében.

Térjünk vissza az egyházi rendtartáshoz. All 168 cikkből. Négy hivatalt ismer az egyházban, pásztorok, doktorok, presbiterek és diakonusokat. A 12 legöregebb, a tanácsból és gyülekezetből választottak és papok alkották a konsistoriumot, az egyház belső vezetésére. De mint fent mondtuk, hatalma kiterjedt az általános polgári életre is.

(Folytatása következik.)

Mikor egyszer...

*Mikor egyszer, hajdan, régen,
Csillag gyült a sötét éjben,
Álmélkodott egész világ,
Nyilni látta ősök sirját...*

*Az életre kelt szellemek
Meggisztelték a lelkeket.
Oroszlánra lett a bárány,
Feltárult a tündér látvány...*

*Mennydörgés közt futó villám
Harmattá lett virág szirmán,
Kizöldült a száraz avar,
Tavasszá lett a tél hamar...*

*Ezt az erőt most is érzem,
Lár nem olyan az mint régen,
Mert változtak az emberek,
Hamvadni kezd a szeretet . . .*

*De ha éled a buzgóság,
Változtatja világ sorsát,
A Krisztusnak egész nyája,
Jút boldogság révpartjára . . .*

*Hit, reménység és szeretet!
Szülj, szívünkben új életet,
Ugy nem félünk, nem rettegünk,
Csudát teszen Isten velünk . . .*

Dombi Lajos.

A kibontakozás útja.

Harez folyik már évek óta drága hazánk határai közt is, bámulatos küzdés. Az ellenség tűzvonal a egész ország, hazánk minden emberlakta térsége. S tűz nem látszik, füst nem gomolyog, átkosan esőndes a rettenetes fegyver munkája az ellen kezében. Nem halljuk, nem csak a sebesülések invalidusai járnak hervadó arccal közöttünk s a halottak tizezreit takarítják el — hazánkban több mint hetvenezret évente — a csatatérről.

Az emberfaj e nagy ellensége napjainkban a gümőkór, a tuberkulózis. Főképpen leggyakoribb alakja a tüdővész (sorvadás, hektika, mellbaj, szírazbetegség) ijesztő elterjedése által ma az egész civilizált emberiség legnagyobb csapása, valóságos népbetegsége.

Ellene sikraszállni minden nemzetnek önönmaga iránt való kötelessége.

A melyik nép jobban teljesítendi e kötelességét, az rövid néhány évtized alatt tud fogja szárnyalni számban és erőben ma még hozzá hasonló, de a védekezésben nálánál kevésbé buzgó társait.

S ennek az ujkori keresztes háborúnak, a tuberkulózis ellen való küzdelemnek, csak vezetői lehetnek az orvosok. E hadjáratban sok-sok művelt, kioktatott harcosra van szükség, akik a kibontott zászlót győzelemre vigyék: a védekezés tanításait a nép között elterjesszék az utolsó hegyalji kunyhóig.

Ebben a háboruban a fővezérletet a társadalmi muzeum, melynek igazgatója Szánthó Menyhért vállalta magára. Egyik agilis kapitánya Okolicsányi-Kuthi Dezső dr., kinek értékes munkáját a társadalmi muzeum több mint negyven ezer példányban tette hozzáférhetővé.

A női vezérkar egyik agilis tagja Rosenberg Augusta, a Nőegyletek szövetségének ügyvezető igazgatója, aki e kérdés tanulmányozása céljából beutazta az egész művelt világot.

Nyarát nem fordítja fürdőzésre, hanem tudását akarja általánosítani, ezért beutazza az egész országot, mint apostol hirdeti az eszmét, kezünkbe akarja adni a védekezés fegyvereit.

Ok nélkül és minden eredmény nélkül tartják be a jobb módúak a hygienia szabályait, ha mellettük a szom zédos utcákban ezek betartva nincsenek. Orozva támadja meg gyermekeinket.

Egy tüdőbeteg egyetlen egy köpetében, amit az utcára ejtett, több mint 7000 tüdőgümőkór bacilust számláltak meg. Egy beteg nemcsak a hozzátartozóit, hanem egész tömeget beteggé képes tenni, ha az egészségi szabályokat a beteg körül be nem tartják.

Rosenberg Augusta az én kérésemre jön Kolozsvárra, hogy itt augusztus 16, 17, 18, 19-én délután 5—7 óráig ingyen előadásokat tartson vetített képekkel az Uránia színházban (Ferencz József-ut 2.)

Az Uránia-színháznak hálával tartozom, hogy erre a célra nemcsak helyiségeit bocsátotta ingyen rendelkezésemre, hanem szakértőit is. Udvari András ingyen vállalkozik az összes gépészi teendők végzésére. Kolozsvár szabad királyi vár sa pedig Nemes tanácsos és Harmath fogalmazó urak útján a rendezés munkálatainak egyrészét magára vállalta.

Ez a négy előadás egészen ingyenes lesz. A gyárosok, iparvállalatok vezetői és mindazok, akik több munkást foglalkoztatnak, akár férfit, akár nőt, osszák be munkásaikat négy napra és rendeljék meg, hogy mindenikük ezeken az érdekes előadásokon részt vegyen.

Vetített képek kíséretében meg fogják tanulni mindazt, mire a köztisztaság gondozása, helyes népélelmezés, helyes öltözködés, helyes táplálkozás, mértékletes élet, tisztaság, takarékoság, az alkoholizmus elleni küzdelem, fürdés, iskolai gyógyintézetek, erdei iskolák, üdülőtelepek, gyermeknevelés és gyermekvédelem körül tudni kell, hogy, sem maga, sem családtagja, sem idegen, sem ösmerős általa megfertőzve ne legyen.

Ma már majdnem évenként 100.000 ember pusztul el hazánkban e bajban. Oroszországban és Ausztriában a legtöbb, utánuk mindjárt Magyarország és Franciaország következik, Anliában pedig, hol a védekezés a legteljesebb, a legkevesebben pusztulnak el e bajban. Egész Európában már megállapított gümőkóros beteg több mint 5 millió készül korán esni a sirba. Fiatalon több mint egymillió ember viszi magával a szülők reménységét és a ráfordított költség és munkaértékét a sirba.

Ek ora áldozatot a legvérengzőbb háboru sem kíván.

Ezért az áldozatért a legszegényebb ország az anyagiakban bővelkedő Franciaország.

Nem egymás ellen kell küzdenünk és egymást politikai elveiért üldözni, hanem kezét fogva ez ellen a veszedelmes ellenség ellen kell küzdeni minden magyar embernek, mert ha ennek az ellenségnek a leküzdése sikerülni fog, sokkal többet tettünk Magyarország érdekében, mintha akár nemzeti bankot, akár az önálló hadsereget érjük el, vagy nagy harccal más közjogi vívmányokért küzdünk és elnézzük, hogy a nemzet színe virágja a nagy magyar Alföldön és az erdélyi részeken korán sirba szálljon.

Rosenberg Augusztát Marosvásárhelyre tolyó év augusztus 23, 24-ére hívta meg Bucher Lajosné, Szász Piroska, hogy ott négy előadást tartson. Ő vállalta az előkészítés és a rendezés munkáit.

Ha valamelyik erdélyrészi város, vagy községet meggyőztek e soraim arról, hogy mekkora fontossággal bír ennek az ügynek áttanulmányozása, én szívesen vállalkozom arra, hogy Rosenberg Augusztát megkérjem, hogy ha lehet a nyár folyamán ott is előadásokat tartson a szegény nép részére, mert csak, ha mindenki tudja a védekezés módjait, csak akkor tudnak okszerűen védekezni.

Édes anyám aránylag fiatalon ennek az átkos kornak lett volt az áldozata. Haton maradtunk testvérek, de a rationabilis nevelés a szabadlevegőn való sok mozgás, a tisztaság lehetővé tette azt, hogy egyikünkben sincs, még csak nyoma sincs a tüdőbajnak, pedig lehet, hogy a hajlam meg volt.

A reám bizott fiatalságot is hasonló szellemben nevelem, de nem bírok azzal az ékesszólással, azzal a ható képességgel, melylyel a jó Isten Rosenberg Augusztát megáldotta.

Szíves figyelmébe ajánlom mindenkinek az ő ingyenes előadásait és remélem, nem fog sziklára hullani a mag, amelyeket ő itt az erdélyi részeken az én felkérésemre el fog hinteni.

Dr. Gidófalvy István,
kir. közjegyző.

lesztésének, a vallásos buzgóság és áhitat felkeltésének, ébrentartásának és fokozásának egyik legalkalmasabb eszköze a szép ének, melynek hallatára az Istenben bizó lélek e föld rögös hazájából a mindenható trónjához emelkedik s érzi, hogy az örök élet már e földön az övé lett.

Sokat hallottunk már arról, hogy a külföldi és különösen a svájci hitsorsosaink éneke milyen szép, milyen magasztos. Azt is jól tudjuk, fájdalom, hogy a mi templomi éneklésünk mily sivár, mily szánalmas és mennyire nem alkalmas a buzgóság fokozására. Ritka az a gyülekezet, melyre ráillenek a költő szavai: „Jaj, de

A svájci reformátusok énekeskönyve.

Kálvin János születésének 400 éves évfordulója alkalmával az egész protestáns világ figyelme Svájcra, különösen pedig Genfre, mint a halhatatlan emlékezetű reformátor működésének színhelyére terelődött. Az ott lefolyt szép ünnepélyek ismertette lapunk hasábjain. Nem lesz áldástalan azonban megismerkednünk svájci testvéreink énekeskönyvével, különösen most, midőn magyarországi református egyetemes egyházunk énekeskönyvének megújítása van napirenden.

Az egyházak vezető férfiai korán felismerték az ének szívnemesítő hatását. A keresztyén hitélet fej-

szépen énekelnek!“ Mit tapasztalunk különösen falusi egyházközségeink templomaiban? Gyülekezeteink ifjú tagjai valóságos virtust csinálnak az éneklésből. Az a legügyesebb legény, ki legjobban „kivágja.“ S a helyett, hogy azok a szép versek szedett fohászok, chorálok szövege, kellemes, meleg, lágy melodiákba olvadnának át, rut kiabálássá, valóságos ordítózássá válik, mi az énekszervek tönkretételére alkalmas lehet, de a vallásos buzgóság felkeltésére soha!

S ha egyházi életünk e siralmas állapotának okait keressük, könnyen megtalálhatjuk a többek közt abban is, hogy nekünk nincs megfelelő énekeskönyvünk.

Erdélyi református egyházkerületünk nem győzőn bevárni, míg a tervbe vett egyetemes énekeskönyv elkészül, most nem rég adta ki megújított énekeskönyvét.

Engedjék meg lapunk olvasói, hogy egy kis összehasonlítást tegyünk a svájci és a mi énekeskönyvünk között.

Lássuk először a svájciakét! Külső kiállítása is oly csinos, izléses, hogy bármelyik urnő imakönyv gyanánt viheti a templomba. Olyan nagyságúak és olyan kötésűek, mint a mi kisbibliáink. Nyomása tiszta, könnyen olvasható és a papirja finom. De mi a legfőbb előnye? Minden zsoltár és dicséret dallama szoprán, alt, tenor és bassus szólamok szerint van

harmonizálva, könnyen és classikusan. Minden szólam szabályosan, dallamosan vezetve. De nemcsak harmonizálva vannak az egyes, szépen ritmizált énekek, hanem minden darab el van látva a tempóra és hangszinezésre vonatkozó jelekkel, ugyannyira, hogy minden darab elején még a metronom jelzés is adva van. Ez a magyarázata annak, hogy miért oly szép a svájciak templomi éneke. Minden ember éneklie hang terjedelmének, hangszínének legjobban megfelelő szólímot. A nők szopránt vagy altot, a férfiak tenort vagy bassust. Ilyen a svájciak énekeskönyve. Lássuk most a mienket.

Külső kiállítása izléstelen, a legkülönbözőbb tarka-barka táblákkal, épen mint az elemi iskolások

olvasókönyve. Ezt már nem szívesen veszi egy urnő a kezébe, mert még a bevásárlási könyvecske is külső kiállítású. Kötése gyenge, papirja fakó, nyomása sem elég tiszta. De mi a legfőbb hátránya? A zsoltárok és dicséretetek, valamint az új énekek is csupán egy szólamra vannak kottázva és azokban sem a tempóra sem a hangszinezésre vonatkozó jelnek semmi nyoma. Innen van aztán az a szomorú állapot, hogy mindeki éneklie azokat a „maga nótáján“.

Ez az összehasonlítás korántsem akar gáncsolkodó lenni. Isten mentsen. Csupán csak az a célja e néhány rövidke kis ismertető sornak, hogy felhívjuk az illetékes körök figyelmét eme mindnyájunk előtt eléggé ismert szánalmas állapotra. Tegyétek fontolóra a csekélynek látszó, de valójában mégis elég nagy horderejű dolgot és az énekeskönyv megújításánál kövessék a külföldiek szép példáját. A könyv külső kiállítására is fordítsunk több gondot, az énekeket dolgoztassuk ki orgona kísérettel vegyes karra és lássuk el a megfelelő tempo és dinamikai jelekkel. Így aztán lez miből tanítsanak énekvezéreink. Ekkor aztán megkövetelhetjük tőlük, hogy templomi éneklésünk széppé és magasztossá tételére törekedjenek; hadd igazoljuk be költőnk szép szavait: „Elmegyek a templom mellé, Jaj de szépen énekelnek!“

Maros-Vásárhely.

Nagy László.

Isten ígéje.

A biblia női alakja.

7. *Mindnyájunknak anyja. I. Mózes 3: 18—25*
Éva, ez a név azért fontos, mert benne az anyaság nyert felmagasztaltatást, örök emlékezetet. Pál apostol is azt mondja, hogy az anyaság, ha szeretet, szent élet és mértékletesség kíséri, Isten előtt üdvösséges (I. Tim. 2: 15.) De a szentírásen kívül is a legnemesebb lelkek az anyaságot nagy tisztelettel említik. Szomorú jele az időnek, mikor az asszonyok nem szeretnek anyák lenni. Az ilyen kor nagyon istentelen.

8. *Sára — engedelmisség. I. Péter 3: 1—6.* Sárának ezek szerint legszebb ékessége volt az engedelmisség férje iránt. Hogy engedelmes volt neki, a Szentírással bizonyítja, hogy férjét „urának“ nevezte. Sára és a többi szent asszonyok férjeik iránti engedelmisségükkel kifejezték, hogy ők Istenben reménykednek. Pál apostol Sára engedelmisségét nem csak ékességnek nevezi, hanem szelid és csendes léleknek, romolhatatlanságot, tehát halhatatlanságot tulajdonít. Az engedelmisség különösen hatalmas eszköz lehet a nő kezében, hogy férjét az Úrnak megnyerje. Ha az irás a nőtől különösebb mértékben kívánja az engedelmisséget, ezt nem szabad a nőknek úgy tekin-

teni, hogy ezáltal nagyobb terhet akar róni az ő vállaira, mint a férfiakéra s jegyezzük meg, hogy az Irás leginkább kiemeli a Megváltóban is az engedelmisséget.

9. *Ruth — bizalom.* *Ruth 2:1—12.* Ruth bizodalomát a 12-ik versben látjuk kifejezve. Ez a bizodalom az Istenbe vetett bizodalom, a miből az következett, hogy Ruth eltudta hagyni előbbi hazáját és eljött Izrael népéhez; tehát emberek iránti bizodalom forrása lett. Különösen fontos, hogy minél több nő ismerje meg az Urat s így tegyen szert ilyen bizodalomra. Boldog család, ahol a küzdő munkálkodó férfit Istenben bizó nő támogatja. Nincs rettenetesebb, mintha a nő elvesziti bizodalomát Isten iránt, kétségbeesés, nyugtalanság pusztítja az ilyen családot. Az igazi bizodalom a kereszt alatt nyerhető meg!

10. *Mária.* *Luk. 2: 46—53.* Mária itten úgy jelenik meg előttünk, mint a gyermekét szerető édesanya. Nagyon könnyű elképzelni, mily aggodalomban volt gyermekéért (v. 48.) milyen nagy az öröme, mikor megtalálta. Az is igazán megkapó, amit az 51. versben olvasunk: „És az ő anyja szívében tartá mindezeket a dolgokat.“ A gyermek Jézus a 49. versben egész világosan kijelenti, hogy ő a Messiás. De csak az édesanya érti meg, jegyzi meg. Oh, milyen közel van az édesanya lelke a gyermekei lelkéhez! Oh, mennyi áldás kútfeje lehetne ez!

11. *Mártha — szolgálatkészség.* *Luk. 10: 38—42.* Mártha nagyon szerette az Urat s szolgálatkészsége, melylyel kedveskedni akart az Urnak, már nagyon sok nemes női lelket hasonlóra buzdított. S a biblia még másutt is nagy elismeréssel szól a szolgálatkész nőkről (Rebeka I., Mózes 24.) Az Urnak ma is szükségge van arra, hogy sok Mártha, vagyis áldozatkész nő legyen követőik között. Természetes, hogy „jobb része“ a szolgálatnak az, ha előbb magunkat szolgál-tatjuk ki teljesen az Urnak, vagy ami ugyanaz: ha előbb a Jézust fogadjuk be lelkünkbe, miként Mária tette. „Az egy szükséges dolog“: szeresd a te Uradat, Istenedet teljes szivedből, teljes lelkedből stb., nem apró-cseprő cselekedetek véghez vitelében áll, hanem az Ur Jézus Krisztus elfogadásában, önmagunknak az Ő teljes rendelkezésére bocsátásában.

12. *Mária — istentisztelet.* *Ján. 12: 1—9.* Ujból előttünk van Mária, a bethániai, akit Jézus iránti szeretet olyan megragadó tette készített. A keresztyén nő mindig örömmel áldozza kincseit az Ur nevének tiszteletére. Ez a fenséges cselekedet még meghatóbbá válik Jézus szavai által (7. vers.) Mostanában nagyon kedvelik az emberek, hogy a hitnek ily megkapó, közvetlen megnyilatkozásai helyett valami hasznos gyakorlati cselekedettel tiszteljék az Istent. Az ilyen okoskodás sokszor a lelki sivárságot akarja elpalástolni s legkevésbé a Máriaék tudják ezt elfogadni. Inkább elviselik a tékozlás vádját. Mi nem vi-

tatkozunk se Máriaikkal, se a többiekkel. Tény, hogy Mária végtisztelete kedves volt az Urnak s tény, hogy a szegényeken sokkal többet tudnak segíteni a Jézusért „rajongó“ lelkek, mint a rideg praktikus „józanok.“

13. *Milyen legyen a nő? Péld. 31: 10; 17—20, 25, 26, 29—31.* Imádkozzék minden nő, hogy az Ur ezeket a tulajdonságokat adja meg neki.

Kegyesség útja,

Bizonyosság.

Londonban, ebben a roppant nagy városban, egyszer egy kis fiut ütött el egy kocsi, kit aztán súlyosan megsebesülve vittek el egy közeli kórházba. Nehány óra múlva meg is halt. Halála előtt kérdezték nevét, lakását de nem adott feleletet e kérdésekre. Csak ennyit mondott: „Mondjátok meg a vasárnapi iskola tanítónőjének, hogy én Jézushoz megyek!“ Hogy honnan jött e gyermek, azt senki se tudta; de ő tudta, hogy hová megy.

Kedves olvasóm! Megvan-e neked a bizonyosságod arról, hogy hová mész haláloed után, mint ennek a gyermeknek meg volt? Tudod-e azt egészen biztosan, hogy rád is vár Jézus a te Megváltód a mennyei hazában? Ha Jézusé vagy, ha őt követed, akkor biztos lehetsz e ben. De, ha csak könnyelműen veszed Jézushoz való viszonyodat, s ivesen hallasz Jézusról és az Ő evangéliumáról, de szereted a világot is és annak javait, akkor biztosan tudhatod, hogy a te utad nem Jézushoz vezet, hanem a kárhozatba. Azért hát gondolkozzál komolyan e kérdésről s ne nyugodj meg addig, míg te is el nem mondhatod teljes bizonyossággal: „Én Jézushoz megyek!“

Kenyér helyett homok.

Neró császár idejében nagy éhínség tört ki Rómában. Az éhező nép türelmetlenül várta az alexandriai hajókat, ugyanis azt remélték, hogy ezek gabonával megrakodva jönnek. A hajók szerencsésen meg is érkeztek, de nem gabonát hoztak, hanem — homokot, mert a császárnak erre volt szüksége cirkusza számára.

Nagy kegyetlenség volt ettől a pogány császártól, hogy többre becsülte a maga élvezeteit, a nép nyomora megszüntetésénél. Azonban nem látunk-e hasonló dolgokat a keresztyénség körében is? Sok lélek éhezi és szomjuhozza az igazságot. A hitetlenek azonban csak homokot adnak az ilyeneknek. Mennyi ember van itt a mi hazánkban, kik nem tudnak igazi táplálékot adni az éhező lelkeknek. És az ilyenek nagyobb kárt okoznak, mint Neró császár, mert a lélek értékesebb a testnél. Közli: *ijj. Sz. A.*

A székelyföldi miniszteri kirendeltség munkaprogramja.

Tudósítás az Udvarhelyvármegyei Gazdasági Egyesület választmányi üléséből.

Irta: Czirmes Bálint.

Szokatlan élénkséggel és nagy érdeklődés mellett tartottuk legközelebbi választmányi ülésünket. A résztvevők száma akkora volt, hogy a megjelentek befogadására szűknek bizonyult a vármegyeház kisebb gyűlésterme és ezért a diszes nagyteremben tanácskoztunk, amely csaknem tele volt a vármegye minden részéből összesereglett gazdákkal és faluvezetőkkel.

A vonzerőt Dr. Koós Mihály, az erdélyrészi kirendeltség vezetője kölcsönözte. Jövedele és előadástartása már a gyűlési meghívón jelezve volt, ezen körülménynek tudandó be a máskor indolens közönség megjelenése.

A nagyszabású gyűlést vármegyénk közbecsülésben álló főispánja s a gazdasági egyesület nagytevékenységű vezetője Ugron Ákos elnök nyitotta meg.

Elnöklő főispán szíves szavaiban üdvözölte az erdélyrészi kirendeltség vezetőjét, dr. Koós Mihályt és felkérte előadásának megtartására.

Dr. Koós Mihály beszéde:

Koós dr. vonzó modorban ismertette azt a munkaprogramot, melyet a múlt őszi székely kongresszuson előadott s a melynek kereteit a tuznádi kongresszus állapította meg. Vácolja azon félreértéseket, a mely Udvarhelyvármegye közönsége és a kirendeltség között felmerült, s a mely az április havi megyegyűlésen került nyilvánosságra. Hogy hasonló félreértések és kellemetlenségek elő ne forduljanak, hajlandó, sőt jogosnak tartja, olyan munkatervezet megállapítását, mely a vármegyei gazdasági egyesület választmánya által proponáltatik.

Koós dr. helyteleníti és sértőnek tartja, hogy a székely fölsegítést félremagyarázzák és úgy értelmezik, hogy az egyik kap, a másik nem kap az államtól. Csodálkozik, hogy ma már akad valaki, aki azt hiszi, hogy csak pénzádással segíthet. Az ilyen feltevés sértő az önérzetes kisgazdára nézve, hiszen az nincsen alamizsnára szorulva és azt el sem fogadná. A kirendeltség nemcsak anyagiak nyújtására van hívatva, hanem egy olyan erkölcsi alapokra helyezett aktio, a mely első sorban a nép öntudatra ébresztésén és a kis erők egyesítésén fáradozik. Vácolja, hogy a székely nép nagyon el van maradva, míg a körülötte levő népfajok rohamosan haladnak; azért fő törekvése a kirendeltségnek a néppel való állandó foglalkozás, a minek meg is van a látható eredménye, mert hiszen nézze meg akárki ma a falut, ott öröndetes haladást és lelkes érdeklődést fog tapasztalni

és reá jön arra, hogy a kirendeltség eredményes munkát végez.

A népet tehát munkára, a közgazdasági haladás iránti érdeklődésre és az öns gítés áldásaira kell ébreszteni, nem pedig arra, hogy csak államsegélyekre utazzék. Koós dr. szerint nagy munkába kerül az államsegély előteremtés, de még nagyobb munka a népet kioktatni a segély helyes felhasználására. Vannak falvak, melyek kínai falat emeltek a kormány aktio üdvös munkája elé, ezek majd csak évtizedek muva ébrednek azon tudatra, hogy mit mulasztottak el. Ezét tehát meg kell nyerni a falvak vezéreit és belőlük v lódi népapistolokat kell fejleszteni a székely mentő munkára.

Udvarhely megyében eddig 17 tejszövetkezetet létesített a kirendeltség. A kisgazda tejből, eddig nem ismert, olyan jövedelmi forráshoz jutott, a melyből fejtörés nélkül fedezheti havi kiadásait.

Törekvés lesz jövőben is a mezőgazdasági termelvények javítása és itt első sorban a vármegye főterményére, a zab nemesítésére gondol. Jó minőségű vetőmagvak szétosztásával véli ezen célét elérni.

Nem hagy fel a kirendeltség a tanulmányi kirándulások szervezésével sem, mert örömmel tapasztalja, hogy különösen a barczasági kirándulásnak látható nyomai észlelhetők. Egyik gazdaköri tag, akivel alkalmam volt érintkezni, oda nyilatkozott, hogy lassanként mindent megcsinál, a mi jót és hasznost a barczasági szász parasztnál látott.

Végül ígéretet tett, hogy jövőre is alkalmat fog nyújtani a választmánynak az érintkezésre akár írásban, akár személyes megjelenésével, mert főtörekvése a megértés, az egyetértés s a békés működés!

Fizessünk elő a VASARNAP-ra.

HIREK.

Ovassuk rendszeresen a Bibliát.

(Heti utmutató a Biblia-olvasáshoz.)

Megaláztatás és szabadítás.

- AUGUSZTUS** 9. Hétfő. Megaláztatás. II. Móz. 5:15—23.
10. Kedd. Ellenállás. Jak. 4:5—10.
11. Szerda. Az Isten fegyvere. Ef. 6:10—18.
12. Csütörtök. A nagy árnyék. Jer. 2:6; Róm. 1:20—23.
13. Péntek. Vigyázatok. Zsid. 3:12—19.
14. Szombat. „A sötétség szünni kezd”. I. Ján. 2:8—11.
15. Vasárnap. Megaláztatás és szabadítás. Zsolt. 22:1—8.
Mik. 7:7—8, Róm. 8:35—39.

Hogyan aláz meg minket az Ur?
Sorolj tel példákat a Szentírásból.

Biblia-tanulmányozó hét Chikagóban.

Moody biblia-iskolája Chihagóban a nagyhét minden délutánján összejövetelet tartott egy erre a célra bérelt színházban, a kereskedőnegyedben. Dr. Gray volt az összejövetelek vezetője, az intézet növendékeinek énekkara és dr. Towner, egy ismert énekes, működtek közre. Az evangelizálásnak egészen új módja volt az, amely itt végbement. Dr. Gray, oly férfiú, ki teljesen biblia alapon áll. A szentírás neki Isten szava és mindennapi tápláléka. Beszédeiben lemond minden oly eszközről, melyel különben az evangelizálást vonzóvá szokták tenni, az érzelmek minden felizgatásáról, sőt alkalmas történetkéket elbeszéléséről is. Egyedül a Biblia beszédében juthatott szóhoz. Az összejövetelet leginkább kereskedőkből állott. És kitünt, hogy az evangélium évszázadok mulva sem vesztette el erejét. A helyiség mindig megtelt, a hallgatók lesték a szónok ajkairól a szót és teljesen Isten jelenlétének hatása alatt állottak. A tárgy a rómaiakhoz írott levél volt; s a következő fogalmakat beszélték meg: szabadítás, megszentelődés, bizonyosság az üdvösség felől és szolgálat.

„Imádságok és vallástételek” című könyvecském, melyet a tiszáninnyi egyházkerület megbízásából a vallásos nevelés céljaira s az idegen vallásúak közt szétszórtan élő református szülék használatára állítottam össze, szeptemberre kikerül a sajtó alól. A könyvecske a tanítóság ama régi óhajának kíván eleget tenni, hogy az életben legszükségesebb imádságok lehetőleg olyanok legyenek, hogy a gyermek ne csak az iskolában, de felnőtt korában is ajkára vehesse. Ilyeneket igyekeztem adni, megtolva az ünnepekről, az istentiszteletről, a bibliáról stb. szóló legszükségesebb tudnivalókkal, sarkalatos református felfogással; s függelékképpen a régen annyira kedvelt s a mai izlésnek megfelelően átdolgozott „Arany Abécével.” A füzetke árát (füzve 10 fillér, kötve 20 fillér), oly alacsonyra szabtam, hogy jóformán csak az előállítási költséget fedezi. Céлом az volt, hogy a legszegényebb gyermek is megszerezhesse, a mint ezt egyházkerületünk is óhajta, sőt 1908 szeptember 23-ikán Miskolczon tartott közgyűlésében a füzetke használatát a kerület népiskoláiban elrendeli. Kérem lelkésztársaimat és a tanító urakat, hogy megrendeléseiket sziveskedjenek mielőbb megtenni, hogy a nyomtatandó példányszámok iránt én is kellő időben tájékozva legyek.

Rimaszombat, 1909. július 20.

Czinke István, ref. lelkész.

A „Vasárnapi Ujság” augusztus 8-iki száma legnagyobb közleményében a spanyol forradalmi mozgalmakkal foglalkozik, képeket mutatva be a zavarok főhelyeiről: Barcelonáról, Valenciáról és Zaragozáról, nemkülönben a Melilla körüli eseményekről. A többi képek a legújabb aktualitásokra vonatkoznak

a segesvári Petőfi-ünnepre, Szerényi államtitkár krassói utazására, Torma Károly emléktáblájára stb. Szépirodalmi olvasmányok: Mikszáth Kálmán regénye, Nagy Zoltán verse, P. Ábrahám Ernő novellája s Williamson angolból fordított regénye. Egyéb közlemények: egy sorozat saison-kép, cikkek Rockefeller-ről s a londoni női klubokról, tárczacikk a hétről s a rendes heti rovatok: Irodalom és művészet, sakkjáték stb. A „Vasárnapi Ujság” előfizetési ára negyedévre négy korona, a „Világkrónika”-val együtt négy korona 80 fill. Megrendelhető a „Vasárnapi Ujság” kiadóhivatalában (Budapest, IV. ker., Egyetem-utca 4. szám.) Ugyanitt megrendelhető a „Képes-Néplap” a legolcsóbb ujság a magyar nép számára, félévre két korona 40 fillér.

Milyen meleg van hazánkban? Az év legmelegebb hónapja Magyarországon rendszerint július szokott lenni. Megegyik ugyan néha, hogy ez a hónap hűvösebb a szokottnál, úgy mint az első tíz napon át az idén is, ez azonban ritkán esik meg. Ha tehát a gazda, kereskedő, vagy iparosember azt akarja tudni, vajjon hazánkban hol és mikor van a legmelegebb, akkor csakis a július nyújt kellő tájékozást. Általában a legnagyobb a hőség a Duna—Tisza torkolatai és a Temesvár közötti vidéken. Itt gyakran oly meleg van, hogy szíve elviselhetetlen. Valamivel, de csak kevéssel enyhébb a Duna—Tisza köze, a Körösek vidéke és a Maros tája egészen Berzovácig. A Nagy-Alföld középső és déli fele hazánknak kemencéje, mert sehol sem melegszik föl annyira a levegő júliusban, mint éppen a magyar róma végtelen síkságain. Ez természetes is, hiszen itt nincsenek hatalmas tavak, avagy hegyes vidékek, amelyek a felhőket mintegy elfognák, hogy a levegő kissé lehűljön, mint például az erdélyi részeken, vagy a Kárpátokban. Az Alföldön uralkodó eme rendszerint nagy forróság az oka annak is, hogy ha hazánkban szárazságra hajló idő uralkodik, országunknak ez a része sanyal meg leginkább. Nincs eső, nincs üdítő ut, amely némileg enyhítené a nap izzó, perzselő sugarait.

Hirdetések

felvételnek

a „Vasárnap” szerkesztőségében.